

В.С. Пастушенко
науковий співробітник
лабораторії психології навчання імені І.О. Синиці,
Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України,
Київ, Україна

ІНТЕГРАЦІЯ НАУКОВИХ ЗНАНЬ ТА ІННОВАЦІЙ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

В умовах сучасного світу, де проблеми кліматичних змін, соціальної нерівності, виснаження природних ресурсів та нестабільної економіки постають як головні загрози, інтеграція наукових знань та інновацій стає критичним елементом для досягнення сталого розвитку. Сталий розвиток – це концепція, яка передбачає збалансований розвиток, що задовольняє потреби сьогодення, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти власні потреби. Для досягнення цієї мети необхідно впроваджувати інноваційні підходи в усіх сферах суспільного життя та об'єднувати зусилля науки, держави, бізнесу й громадськості.

Наукові знання є фундаментом для розробки ефективних рішень, здатних відповісти на глобальні виклики. Наука забезпечує глибоке розуміння екосистем, економічних механізмів, соціальних процесів і їхнього взаємозв'язку. Проте наука не лише допомагає діагностувати проблеми, але й сприяє розробці та впровадженню інноваційних рішень для їх вирішення. Наприклад, вивчення змін клімату надає можливість розробити ефективні методи для зниження викидів парникових газів та підвищення енергоефективності виробництв.

Інновації – це не просто нові технології, а також нові способи мислення, управління ресурсами, соціальні практики та бізнес-моделі, які сприяють досягненню сталого розвитку. Вони допомагають скоротити використання обмежених ресурсів, зменшити негативний вплив на навколишнє середовище та покращити якість життя населення. Наприклад, розвиток відновлюваних джерел енергії, таких як сонячна і вітрова енергетика, відкриває можливості для створення енергонезалежних суспільств, що є важливим у контексті екологічних проблем. Розробка нових матеріалів, які можуть бути перероблені або

використовуватися повторно, також знижує навантаження на природні ресурси.

Сталий розвиток є надзвичайно багатогранним завданням, яке вимагає інтеграції знань з різних наукових галузей. Екологічні проблеми тісно пов'язані з економічними і соціальними аспектами; для їх вирішення необхідно розуміти взаємозалежність між ними. Наприклад, питання продовольчої безпеки включає економічні, соціальні та екологічні аспекти, такі як управління ресурсами, екологічна сталість сільського господарства та соціальна справедливість. Міждисциплінарні підходи сприяють інтеграції різних аспектів знань і спрямовують їх на досягнення комплексних рішень.

Інтеграція науки та інновацій для сталого розвитку можлива лише за умов тісної співпраці між різними секторами суспільства. Держава повинна створювати сприятливі умови для розвитку науки і стимулювати бізнес до впровадження екологічних інновацій. Бізнес, у свою чергу, може стати джерелом фінансування інноваційних проектів і впроваджувати технології, які сприятимуть сталому розвитку. Громадськість також відіграє важливу роль, адже саме вона виступає замовником екологічно безпечних продуктів і послуг, а також створює попит на нові форми поведінки та виробництва.

Сучасні інформаційні технології надають нові можливості для моніторингу та оцінки екологічної ситуації, управління ресурсами та підвищення прозорості у прийнятті рішень. Технології, як-от штучний інтелект, Інтернет речей (IoT), блокчейн, дозволяють покращити управління ресурсами та оптимізувати виробництво. Наприклад, цифрові платформи можуть сприяти оптимізації ланцюгів поставок, що знижує споживання ресурсів та зменшує негативний вплив на навколишнє середовище.

На шляху до сталого розвитку існують серйозні перепони. Основними з них є недостатнє фінансування наукових досліджень, брак співпраці між державою та бізнесом, а також слабка участь громадськості у процесах прийняття рішень. Крім того, існує проблема передачі знань з наукових кіл до практичного застосування. Для подолання цих викликів необхідна політична воля, фінансові інвестиції, а також підвищення обізнаності населення про важливість сталого розвитку.

Висновок. Інтеграція наукових знань та інновацій є ключовим чинником для досягнення сталого розвитку суспільства в умовах

глобальних викликів. Це потребує тісної співпраці між наукою, бізнесом, державою та громадськістю, а також підтримки новітніх технологій і міждисциплінарних підходів. Лише через об'єднання зусиль і спільну відповідальність можна забезпечити майбутнім поколінням можливість жити в сталому і здоровому світі.

Список використаних джерел

1. Калінічева Г.І. Україна – Європа: стан наукової розробки проблем взаємовідносин. Україна в Європі: пошуки спільного майбутнього / За ред. д. і. н., проф. А.І. Кудряченка. Київ : Фенікс, 2009. С. 23–81.

2. Кудряченко А. Європейський вибір України: досягнення, виклики та перспективи. *Віче*. 2009. № 16. С. 2–4.

3. Панов М.С. Професійна адаптація та реадаптація в контексті професійної реалізації особистості в умовах сучасного соціуму. *Психологічний Часопис*. 2019. №5. С. 177–190. DOI: <https://doi.org/10.31108/1.2019.5.11.12>

Н.С. Славіна

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри загальної та практичної психології,
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
Кам'янець-Подільський, Україна

О.В. Ніколаєва

магістрантка 2 року навчання спеціальності 053 «Психологія»,
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
Кам'янець-Подільський, Україна

ДО ПРОБЛЕМИ ШКІЛЬНОЇ ДЕЗАДАПТАЦІЇ У МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ

Термін «шкільна дезадаптація», без сумніву, відноситься до числа найбільш вживаних і популярних в сучасній шкільній практичній психології. В останні роки різні спеціалісти інтенсивно розробляють теоретичні аспекти шкільної дезадаптації, визначають методичні підходи до її профілактики та діагностики, апробують нові підходи та напрямки корекційної роботи. Не дивлячись на наявність ознак, що